

Rode Pipo: nieuw aardappelras

COLIJNSPLAAT - „Rode Pipo, tja... het is een beetje afgeleid van Rode Piper. Eigenlijk is de naam ontstaan uit een grapje, maar naderhand beviel hij me wel. En Shakespeare zei al: *What's in a name*”. Jan Lamse uit Colijnsplaat praat over een nieuw aardappelras dat hij heeft ontwikkeld. Het ras staat sinds kort op de rassenlijst en Lamse laat in gloedvolle bewoordingen weten dat dat geluk niet iedere aardappel beschoren is. Van zaadje tot nieuw aardappelras, Lamse weet er alles van. De aardappel beheerst zijn leven. Hij is de 65 al gepasseerd en vrijgezel. Lamse heeft dus alle tijd voor zijn aardappelen. *Jedereen moet toch wat kweken in zijn leven. Nou ik kweek aardappelen*”.

Lamse kan een succesvol aardappelkweker genoemd worden. In 1971 werd

de door hem ontwikkelde Renova op de rassenlijst geplaatst en tien jaar later was het zo ver met de Rode Pipo. Toch zegt hij dat hij er niet rijk van is geworden. Er zijn wel aardappelkwekers die wat aan een ras verdienen, maar eer zo'n ras op de rassenlijst staat is er al heel wat geïd doorheen gegaan. „Er werken namelijk nogal wat ingenieurs en doctorandussen aan mee, begrijp je”, verklaart hij.

En dan komt het lange verhaal waarin een zaadje uitgroeit tot een heel aardappelveld. „Ieder jaar zaai ik een paar duizend aardappelzaadjes. Daaruit groeien de zaailingen of klonen, zoals wijze noemen. Die klonen worden bekeken en onderzocht op goede eigenschappen. Daar moet je een beetje een neus voor hebben, maar dat is soms ook gewoon een kwestie van geluk. Van die

paar duizend kleine aardappeltjes houdt je dan nog ten hoogste 10 procent over. Dat moet je een beetje aanvoelen. Je moet steeds schiften. Van die tien procent die er over blijft plant je van iedere plant weer zes aardappeltjes en als die opkomen ga je weer aan het schiften. Als je niet zuinig genoeg schift dan groei je er op den duur onder. Dan wordt je er onder begraven. Je moet niet bang zijn om aardappels weg te gooien. Ik heb er zelf al honderdduizenden weggegooid. Als je steeds maar verder uitschift dan houdt je er op den duur maar een paar over. Je bent dan wel een paar jaar verder. Tenslotte heb je er nog maar twee over en als je dan weer verder schift dan heb je tenslotte niets meer over. Zo gaat dat. Natuurlijk heb je dan het jaar daarna al weer de aardappelen van het jaar daarvoor. Ieder jaar komt dat terug”.

Waar moet een aardappel aan voldoen eer hij op de rassenlijst komt? Daar komen allerlei aspecten bij om de hoek kijken, die voor de handel van belang zijn. Zo moet de opbrengst goed zijn, de aardappel moet er voor de consument aantrekkelijk uitzien en hij moet niet te snel beschadigd zijn. Daarnaast moet de aardappel ook in de bereiding aanslaan bij de consument. „Zo houden de mensen tegenwoordig niet meer van droog kokende aardappelen en glazige aardappelen hoeven de mensen helemaal niet. Als je bijvoorbeeld bij het koken van Eigenheimers even niet optel dan heb je zo een pan vol met pap”, weet Lamse uit ervaring.

Deskundigen

Als de kweker eenmaal de indruk heeft dat hij een erg goed en nieuw aardappelras heeft gekweekt dan stuurt hij exemplaren van die aardappelen naar

Wageningen waar ze nog eens door deskundigen op allerlei zaken worden onderzocht. Als men er daar van overtuigd is dat de aardappel goed genoeg is dan kan de kweker die laten registreren en kan de aardappel in de rassenlijst worden opgenomen. Staat een aardappel op de lijst dan heeft de kweker het alleenrecht om de aardappel in de handel te brengen. Dat recht kan een kweker overigens ook weer verkopen. Lamse doet dat niet. Hij wil de zaak wat zijn Rode Pipo betreft liever in eigen handen houden.

Toen Lamse eenmaal duidelijk werd dat zijn nieuwe aardappel wel succes kon hebben (hij had monsters naar een aantal grossiers in Nederland gestuurd) is hij begonnen met het afzetten van pootaardappelen. Momenteel is het zo dat vooral de middel- en kleine maat in Nederland wordt verkocht op verschillende plaatsen. De grote aardappelen gaan naar Engeland (wekelijks zo'n 60 tot 80 ton) omdat de smulpapen in Albion vooral van grote en rode aardappelen houden. Op Noord-Beveland verbouwt momenteel acht procent van de aardappelboeren al Rode Pipo. Lamse verwacht ook dat dat aantal groter zal worden, al ziet hij het er niet van komen dat de Rode Pipo de vlucht van de Bintje zal evenaren. De aardappel wordt al door heel Nederland op verschillende plaatsen aan de man gebracht maar is nog lang niet overal te koop. Nu het er naar uitziet dat de Rode Pipo wel aardig gaat lopen betekent dat voor Lamse niet dat hij op zijn lauweren zal gaan rusten. „Nee die opkomst van de Rode Pipo heeft begeleiding nodig. En het is natuurlijk gewoon een hobby van me. Ik blijf bezig met het zoeken naar nieuwe rassen. Er is namelijk geen enkele aardappel gelijk aan een andere. Wat dat betreft zijn het net mensen”.

Enkele Rode Pipo's, het aardappelras van Jan Lamse uit Colijnsplaat.